

PARAULA I VIDA

Posar noms cristians

L'estiu, segons el calendari cristià, queda caracteritzat per dues festes de la Mare de Déu: la de la seva Assumpció al cel, el 15 d'agost, i la de la seva Nativitat, el 8 de setembre. El dia 15 d'agost celebren la seva onomàstica la major part de les dones que porten el nom de Maria.

El 8 de setembre el celebren moltes altres els noms de les quals fan referència al títol dels nostres santuaris marians. M'informen que el nom de Maria, en les seves diverses variants —sense oblidar aquell tan barceloní de Mercè— afortunadament és el que s'imposa, o es torna a imposar, a moltes nenes en el moment de rebre el baptisme.

El 9 de gener passat Benet XVI administrà el baptisme a 21 infants —13 nens i 8 nenes—, a la Capella Sixtina del Vaticà

Benet XVI, que a l'inici d'aquest any, el darrer 9 de gener, en la festa del Baptisme del Senyor, administrà a la Capella Sixtina el baptisme a vint-i-un nounats, vuit nenes i tretze nens, fills d'empleats del Vaticà, en la celebració litúrgica va fer només una discreta al·lusió a la conveniència d'imposar als nens i les nenes noms cristians en les seves paraules pronunciades aquell mateix dia a l'hora de l'àngelus: «No és casualitat que tot batejat adquireixi el caràcter de fill a partir del nom cristià, signe inconfusible que l'Esperit Sant fa néixer de nou l'home del si de l'Església.»

Aquesta frase pot semblar una sàvia reflexió en boca del Papa teòleg, però els vaticanistes italians

la van destacar molt i la interpretaren com una clara voluntat del Pontífex de defensar l'ús del santoral cristià en el moment d'imposar noms als nens i les nenes, i de criticar certes vel·leïtats a l'hora de l'elecció del nom. El Sant Pare, com és lògic, centrà les seves paraules en el sagrament del baptisme, la porta de tots els altres sagraments. «Benvolguts amics —digué—, el baptisme és l'inici de la vida espiritual, que troba la seva plenitud per mitjà de l'Església. En l'hora propícia del sagrament, mentre la comunitat eclesial resa i encomana a Déu un nou fill, els pares i padrins es comprometen a acollir el nou batejat tot sostenint-lo en la formació i en l'educació cristiana. És una gran responsabilitat que deriva d'un gran do.»

El Papa, a l'homília de la missa en què administrà el sagrament, també insistí que l'Església, que acull els batejats entre els seus fills, s'ha de fer càrrec, conjuntament amb els pares i padrins, d'acompanyar-los en el camí de creixement en la fe. I afegí que la col·laboració entre la comunitat cristiana i la família és més necessària que mai en el context social actual, «en què la institució familiar es veu amenaçada per diferents factors i ha d'afrontar no poques dificultats en la seva missió d'educar la fe».

Entre aquestes dificultats esmentà «la pèrdua de referències culturals estables», expressió amb què insinuava el context en què faria la seva petició d'imposar noms cristians als nens en rebre el baptisme.

El Codi de dret canònic, ple de saviesa, recomana que «els pares, els padrins i el rector procurin que no sigui imposat (al batejat) un nom aliè al sentit cristià». I el *Catecisme de l'Església Catòlica* fa una afirmació que crec que poden compartir cristians i no cristians: «Déu criada cadascú pel seu nom. El nom de tota persona és sagrat. El nom és la imatge de la persona. I reclama respecte com a signe de la dignitat de qui el porta.»

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Noces d'or sacerdotals del senyor cardenal arquebisbe

► Aquest mes de setembre es compleixen els 50 anys dels preveres del curs que rebé l'ordenació sacerdotal l'any 1961, entre els quals hi ha el cardenal arquebisbe de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach. Amb aquest motiu, els propers dies 11 i 12 de setembre, el senyor cardenal i els altres membres del curs celebraran aquesta efemèride amb un recés espiritual i convivència a Cornellà i una missa concelebrada, presidida per ell, a la parròquia de Santa Maria de Cornellà, on varen rebre l'ordenació sacerdotal el setembre de 1961. La celebració diocesana de les nocces d'or sacerdotals del senyor cardenal tindrà lloc a la basílica de la Sagrada Família el diumenge 6 de novembre (17 hores), recordant també el primer

aniversari de la dedicació del temple per Benet XVI. A la foto, el senyor bisbe auxiliar, Mons. Sebastià Taltavull, felicità el cardenal per aquestes nocces d'or en la Missa Crismal, el passat Dimarts Sant, a la catedral de Barcelona.

GLOSSA

L'ofici d'escolà

Vaig anar a celebrar les eucaristies dominicals d'una parròquia. Abans de començar, i amb temps suficient, anaven arribant els escolans i les escolanes —fins a cinc— que ajudaven la missa vespertina del dissabte. Coneixien bé el que havien de preparar abans, el que havien de fer durant la celebració i el moment oportú per a cada cosa. La seva diligència i alegria omplia la sagristia quan m'explicaven quines eren les escoles on estudiaven i els cursos de primària que seguien, tot just acabats feia unes setmanes. En una de les misses del diumenge al matí, es repetí l'escena. Aquesta vegada eren cinc nens. El mateix coneixement de l'ofici i seguiment del ritual. La mateixa joia encomanadissa. Conversant amb ells, un em digué amb naturalitat que havien fet un curset per preparar-se i que cada curs participaven en una trobada amb els escolans d'altres parròquies de la diòcesi. Per il·lustrar l'explicació, em mostrà un carnet a nom seu en el qual, a l'anvers, figuraven les seves dades personals i el nom de la parròquia i del bisbat; al revers, hi havia escrita l'oració de l'escolà: «Senyor, feu que visqui intensament aquesta Missa, que escolti amb atenció la vostra Paraula, que us rebí amb molta devoció en

l'Eucaristia i que sàpiga estimar-vos a Vós i als meus pares, germans i amics com Vós voleu.» Acabat el text de la pregaria, es convidava a resar el parenostre, l'avemaria i el glòria.

Fer d'escolà, ajudar el prevere durant la celebració de les accions litúrgiques, és donar resposta a una necessitat de servei de la comunitat. Una resposta senzilla, humil, generosa i plena de sentit. Tot servint, els escolans participen com a membres molt autèntics de l'assemblea i tenen l'ocasió d'apropar-se físicament a molts elements, símbols i moments fonamentals de l'eucaristia. I aquesta proximitat física, quan hi ha hagut una preparació didàctica, atenta i rigorosa, porta també, de ben segur, a una proximitat al bon Jesús per conèixer-lo, estimar-lo i seguir-lo. La gran escola espiritual de l'escolà!

«El noi Samuel vivia dedicat al servei del Senyor a les ordres d'Elí» (1Sa 3,1). El servei d'escolà ha estat i està molt arrelat entre els infants, adolescents i joves. Convé vetllar pel seu manteniment i per la seva potenciació. Perquè segueixi fent-se realitat aquella proclama tan bonica de «jo vaig ser escolà!»

Enric Pulg Jofra, SJ

ANY MARAGALL

Em sembla que encara estem tots adormits i que tota la tribulació del món no és més que un somni d'aquest dormir, i que per a tots els problemes en què tanta gent s'esforça, només cal i només val això: despertar el sentit d'unes paraules que no s'han d'inventar, no, que ja han estat dites i redites en tot moment, i en tot moment les sentim i no en fem cas [...]. Sempre penso en aquella oració castellana a l'Àngel de la guarda que no sé quin sant la devia fer: «¡Despertadme los sentidos / que los tengo adormecidos!»

Això, això! Quin son més pesat! On és la veu, la veu viva, el crit que ens exordii?

(Carta al Dr. Josep Dachs, secretari del Dr. Torras i Bages, 25-12-1910)

DIUMENGE XXIII DE DURANT L'ANY

► Lectura de la profecia d'Ezequiel (Ez 33,7-9)

El Senyor em digué: «Fill d'home, t'he fet sentinella perquè vetllis sobre el poble d'Israel. Quan sentis dels meus llavis una paraula, els has d'advertir de part meua. Si jo amenaço el pecador amb la mort, i tu no li dius res i no l'adverteixes que s'aparti del camí del mal, ell morirà per culpa seva, però jo et faré responsable de la seva sang. Ara, si tu l'havies advertit que s'apartés del mal camí i es convertís, però no s'ha convertit, ell morirà per culpa seva, i tu hauràs salvat la teua vida.»

► Salm responsorial (94)

R. *Tant de bo que avui sentíssi la veu del Senyor: «No endureu els vostres cors.»*

Veniu, celebrem el Senyor amb crits de festa, / aclamem la Roca que ens salva; / presentem-nos davant seu a lloar-lo, / aclamem-lo amb els nostres cants. R.

Veniu, prosternem-nos i adorem-lo, / agenollem-nos davant del Senyor, que ens ha creat; / ell és el nostre Déu / i nosaltres som el poble que ell pastura, / el ramat que ell mateix guia. R.

Tant de bo que avui sentíssi la seva veu: / «No endureu els cors com a Meribà, / com el dia de Massà, en el desert, / quan van posar-me a prova els vostres pares, / i em temptaren, tot i haver vist les meves obres». R.

► Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (Rm 13,8-10)

Germans, no quedeu a deure res a ningú. L'únic deute vostre ha de ser el d'estimar-vos els uns als altres. Qui estima els altres, ha complert la Llei. No cometreu adulteri, no matar, no robar, no desitjar allò que és d'un altre, i qualsevol altre manament es troba en aquestes paraules: Estima els altres com a tu mateix. Qui estima no fa cap mal als altres. Estimar és tota la Llei.

► Evangeli segons sant Mateu (Mt 18,15-20)

En aquell temps, Jesús digué als deixebles: «Si el teu germà peca, vés a trobar-lo i parleu-ne vosaltres dos sols. Si te'n fa cas, t'hauràs guanyat un germà. Si no te'n fa cas, crida'n un altre o dos més, perquè la causa sigui judicada per la paraula de dos o tres testimonis. Si tampoc no feia cas d'ells, parla'n amb la comunitat reunida. Si ni tan sols de la comunitat no volia fer cas, considera'l com si fos un pagà o un publicà. Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que lligareu a la terra, quedarà lligat al cel, i tot allò que deslligareu a la terra, quedarà deslligat al cel. Us asseguro també que si dos de vosaltres aquí a la terra s'avenen a demanar alguna cosa, el meu Pare del cel els la concedirà, perquè on n'hi ha dos o tres de units en el meu nom, jo sóc enmig d'ells.»

► Lectura de la profecia de Ezequiel (Ez 33,7-9)

Así dice el Señor: «A ti, hijo de Adán, te he puesto de atalaya en la casa de Israel; cuando escuches palabra de mi boca, les darás la alarma de mi parte. Si yo digo al malvado: «¡Malvado, eres reo de muerte!», y tú no hablas, poniendo en guardia al malvado para que cambie de conducta, el malvado morirá por su culpa, pero a ti te pediré cuenta de su sangre; pero si tú pones en guardia al malvado para que cambie de conducta, si no cambia de conducta, él morirá por su culpa, pero tú has salvado la vida.»

► Salmo responsorial (94)

R. *Ojalá escuchéis hoy la voz del Señor: «No endurezcáis vuestro corazón.»*

Venid, aclamemos al Señor, / demos vítores a la Roca que nos salva; / entremos a su presencia dándole gracias, / aclamándolo con cantos. R.

Entrad, postrémonos por tierra, / bendiciendo al Señor, creador nuestro. / Porque él es nuestro Dios, / y nosotros su pueblo, / el rebaño que él guía. R.

Ojalá escuchéis hoy su voz: / «No endurezcáis el corazón como en Meribá, / como el día de Masá en el desierto; / cuando vuestros padres me pusieron a prueba / y me tentaron, aunque habían visto mis obras». R.

► Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Romanos (Rm 13,8-10)

Hermanos: A nadie le debáis nada, más que amor; porque el que ama a su prójimo tiene cumplido el resto de la ley. De hecho, el «no cometerás adulterio, no matarás, no robarás, no envidiarás» y los demás mandamientos que haya, se resumen en esta frase: «Amarás a tu prójimo como a ti mismo.» Uno que ama a su prójimo no le hace daño; por eso amar es cumplir la ley entera.

► Evangelio según san Mateo (Mt 18,15-20)

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «Si tu hermano peca, repréndelo a solas entre los dos. Si te hace caso, has salvado a tu hermano. Si no te hace caso, llama a otro o a otros dos, para que todo el asunto quede confirmado por boca de dos o tres testigos. Si no les hace caso, díselo a la comunidad, y si no hace caso ni siquiera a la comunidad, considéralo como un gentil o un publicano. Os aseguro que todo lo que atéis en la tierra quedará atado en el cielo, y todo lo que desatéis en la tierra quedará desatado en el cielo.

Os aseguro, además, que si dos de vosotros se ponen de acuerdo en la tierra para pedir algo, se lo dará mi Padre del cielo. Porque donde dos o tres están reunidos en mi nombre, allí estoy yo en medio de ellos.»

Crist, font de vida. Galeria d'art d'Skopje (s. XIV), Macedònia

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 3a setm.): Col 1,24-2,3 / SI 61 / Lc 6,6-11 ■ **dimarts**: Col 2,6-15 / SI 144 / Lc 6,12-19 ■ **dimecres**: Col 3,1-11 / SI 144 / Lc 6,20-26 □ **dijous**: Mi 5,1-4a (o bé: Rm 8,28-30) / SI 12 / Mt 1,1-16.18-23 □ **divendres**: 1Tm 1,1-2.12-14 / SI 15 / Lc 6,39-42 ■ **dissabte**: 1Tm 1,15-17 / SI 112 / Lc 6,43-49 ■ **diumenge** vinent, XXIV de durant l'any (lit. hores: 4a setm.): Sir 27,30-28,7 / SI 102 / Rm 14,7-9 / Mt 18,21-35.

Ho hem de reconèixer: tenim facilitat per pensar i parlar malament dels altres. No ens n'adonem i ja estem criticant la manera de ser o d'actuar de les persones. De seguida veiem els defectes de tot hom, o ens els imaginem. I segur que sovint ens equivoquem i veiem maldat on hi ha bona voluntat i ganes de fer les coses bé. La dita «pensa mal i no erraràs» és un criteri massa habitual en els nostres judicis. Les nostres converses solen caure també en la murmuració, com si ens produís una satisfacció especial sentir i comentar les equivocacions, reals o inventades, dels altres.

Jesús està ben lluny d'aquest comportament. No se'l veu criticant ni mur-

murar. No s'alegra mai dels defectes de ningú ni en fa motiu de conversa. No és que tanqui els ulls a la realitat. Ben al contrari. Quan ha de retreure a algú el seu comportament (als fariseus, Herodes, les autoritats...), ho fa amb decisió i amb claredat. Però sempre directament, no pas a l'esquena de ningú. I sobretot, s'acosta amb amor i amb confiança als qui no actuen correctament, per guanyar-se'ls i aconseguir que canviïn d'actitud.

Coherent amb aquesta manera de fer, Jesús demana als seus seguidors que practiquin la correcció fraterna. Sempre hi haurà qui faci el mal, fins i tot entre els qui volen seguir el camí de l'evangeli. Més en-

cara, qui pot dir que fa sempre el bé? Doncs Jesús convida cadascú a estar atent al comportament dels germans. No pas per acusar o criticar el qui s'ha equivocat, sinó per fer-lo reflexionar i adonar-se dels propis errors.

Vetllar pel comportament dels altres és un servei molt valuós, quan es fa amb esperit de germans i amb voluntat d'ajudar a millorar.

Convé recuperar la capacitat de corregir amb amor els qui fan el mal. I convé igualment que cadascú estigui disposat a deixar-se interpellar pels altres. L'alternativa evangèlica a la crítica negativa és la correcció fraterna.

Agustí Borrell

COMENTARI

Criticar o corregir?

BÍBLIA I SOCIETAT ACTUAL

Personatges de la Bíblia: Moisès (4) El núvol espès: qui és Déu?

Q ueda clar que la missió de Moisès és alliberar el poble, rescatar els israelites de la dominació egípcia. Però la seva vocació no s'esgota en aquesta tasca política. Moisès, per mitjà de la seva vida, ens revela qui és Déu.

Moisès viu l'experiència bíblica del *Deus absconditus*: «Realment ets un Déu que s'amaga» (Is 45,15). Déu es fa present en un núvol espès (Ex 20,21). Ara bé, el mateix Déu a qui s'acusa d'amagar-se expressa la seva voluntat de donar-se a conèixer i replica, en defensa pròpia, que mai no ha parlat des d'un lloc ocult, ni ha dit a ningú que busqués en ell respostes obscures, ja que parla clarament i anuncia les coses en llenguatge planer (Is 45,19).

En l'experiència de Moisès es combinen aquestes dues situacions de llum i de foscor, de presència i d'ocultament, de revelació i de misteri. Així es diu que «Déu li va fer sentir la seva veu, l'introduí al núvol espès» (Sir 45,5). També s'afirma d'ell que «anava veient el Déu invisible» (He 11,27).

La foscor és la manifestació dels límits de l'ésser humà per captar l'abast de l'experiència de la trobada. El núvol dens on Déu habita podria ser una metàfora del vessant incognoscible de la naturalesa divina. D'aquesta manera l'absència de Déu pot revelar la seva transcendència en fer palesa la incapacitat humana d'accedir al Misteri. Déu és més gran que els nostres esquemes mentals.

L'experiència mística de Moisès ens diu que Déu parla des de la foscor. Moisès ens mostra que Déu és invisible, inefable, incompreensible. Però el núvol espès, tot i ser impenetrable, acaba mostrant qui és Déu. La relació basada en l'amistat acaba fent conèixer l'Amic. El contrapunt de la inefabilitat divina és la revelació gradual. Moisès no es va aturar mai en el seu ascens vers Déu. Un cop va posar el peu a l'escala de Jacob, el cim de la qual és el mateix Déu, va pujar ininterrompudament a l'esglaó superior, sense parar mai d'ascendir, perquè sempre trobava un esglaó per damunt del que havia arribat.

Josep Otón

(Històries i personatges. Ed. Claret, Barcelona 2009)

Amamanta a una niña llegada en patera

Una madre africana, con una niña de meses, desembarca de una patera. Exhausta, se desploma sobre la arena. La niña llora sin cesar, de hambre. Otra mujer madre se acerca a la niña, la coge en brazos, la acuesta en su regazo y le da el pecho... ¡Escena sublime! (Sublime: es aquello que despierta una emoción profunda por su altísima belleza, su inmensa grandeza, por algo que sobrepasa la comprensión humana).

Los vecinos del pueblo de Los Palacios (Cádiz), conmovidos, afirmaban: —«Nos dio una lección a quienes pudimos verla a través de unas imágenes en TV, cuando daba de mamar a la niña africana, sobre la arena de la playa de Los Caños.»

Isabel María Caro, que vive en el pueblo, contaba:

—«Al ver a la madre con la niña en brazos que se desplomaba sobre las dunas, me saltó el corazón. De inmediato oí el llanto de la niña. Creí que la niña me llamaba. Me necesitaba. Yo tengo una niña pequeña de meses... Me acerqué y le di el pecho. Mientras mamaba yo la llamaba por el nombre de mi niña y la acariciaba, como si fuera mi propia hija...»

—«El hambre, el dolor y el sufrimiento... no han de ser entendidos sino que han de ser resueltos.»

J. M. Alimbau

(La madre, Ed. Claret, 2011)

SANTORAL

4. ✠ Diumenge XXIII de durant l'any.

Mare de Déu de la Consolació (o de la Corretja); sant Moisès, alliberador del poble d'Israel; santa Rosa de Viterbo, vg.; santa Rosalía de Palerm, vg.; sant Bonifaci I, papa (romà, 418-422).

5. Dilluns. Sant Llorenç Justiniani (1433-1455), bisbe de Venècia; santa Obdúlia, vg. i mr.; beata Teresa de Calcuta, fundadora de les Missioneres de la Caritat (MC).

6. Dimarts. Mare de Déu de Guadalupe (Extremadura); sant Zacaries profeta; sant Eleuteri, abat.

7. Dimecres. Sant Albí, bisbe; santa Regina, vg. i mr.; santa Judit, personatge bíblic.

8. Dijous. El Naixement de la Verge Maria, festa de la tradició oriental (s. v) i

de nombroses advocacions: Núria, Meritxell... (marededéus trobades) i d'altres; sant Adrià, soldat mr. a Nicomèdia (303); sant Sergi I papa (siríac, 687-701); santa Adela (s. xi), rel.

9. Divendres. Mare de Déu del Claustre (Solsona), romànica; sant Pere Claver (Verdú 1580-Cartagena d'Índies 1654), prev. jesuïta, apòstol dels esclaus a Colòmbia; santa Felícia, mr.

10. Dissabte. Beats Domènec Castellet (1592-1627), d'Esparreguera, Lluís Eixarc (1597-1628), de Barcelona, prevs. dominicans i màrtirs a Omura; beat Jacint Orfanell, mr. dominicà a Nagasaki (1622), nat a la Jana (Maestrat); sant Nicolau de Tolentino, prev. agustinià; beat Francesc Gárate, rel. jesuïta, d'Azpeitia.

EDUCAR

La influencia de la publicidad

Los niños actualmente forman un grupo social, con su propia cultura, más allá del ámbito del hogar. Su influencia en el mercado de productos pensados para ellos es de una gran envergadura. En ningún otro momento de la historia han tenido los menores un acceso a tan amplios recursos económicos, aunque se nutra del bolsillo ajeno, y tanta influencia en los hábitos de compra de los adultos. (Está demostrado que un 43 por ciento de las compras familiares se realiza bajo el influjo total o parcial de los hijos).

Los expertos dicen que los niños son muy buenos receptores de publicidad (*objetivo diana*, creto que les llaman los publicitarios). Es obvio que la publicidad, especialmente la dirigida a ellos, es más simbólica que real y más emotiva que racional. No es tarea fácil educar a los niños para que sean consumidores con criterio. ¿Cómo podemos incidir en la publicidad, en especial la televisiva, que bombardea impunemente la mente de nuestros niños?

Les apunto unos consejos prácticos al alcance de todos los padres y responsables de la educación infantil. No permitir que hagan compras indiscriminadas de chucherías, ni gasten inmediatamente cualquier dinero que hayan recibido. Ayudarles a razonar por qué se debe o no comprar algo, si es mejor esperar una mejor oferta, o bien ahorrar para adquirir otra cosa... (Y resistir a la lacrimógena súplica: «¡Todo el mundo tiene esto menos yo!»).

También es aconsejable comentar con los niños los aspectos de veracidad o falsedad de los anuncios. Como precoces consumidores que son, tienen que aprender a mirar más la calidad y el precio de las cosas que la imagen de marca. Para ello es aconsejable hacerles partícipes en las compras de los padres, porque así se enriquecen con las *experiencias* de sus progenitores.

Dr. Paulino Castells

(Tenemos que educar, Ed. Península. Hem d'educar, Ed. Columna)

ENTREVISTA

ASSUMPCIÓ CARDONA

Un home bo

D issabte vinent, dia 10, a les 5 de la tarda, tindrà lloc a Montserrat la presentació del llibre de P. Bernabé Dalmau *Josep M. Cardona o l'amor sense mesura* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, col. «Saurí», 182). Es tracta d'una evocació del monjo que va morir el 20 de setembre de 2010, als 61 anys, després d'una llarga malaltia i amb una irradiació espiritual que arribà a moltíssimes persones i que ara se'ns mostra com un testimoni particularment vàlid. L'Assumpció Cardona, la seva germana, destaca el missatge que va donar el P. Josep Maria sobre com afrontar situacions com la malaltia i la mort: «Va donar un missatge de fe i d'esperança, amb una valentia i una serenitat que fins i tot als que el coneixíem directament ens va tocar el cor.»

Quina impressió li ha fet que un monjo evocui la trajectòria humana i cristiana del seu germà?

Quan el P. Bernabé m'ho va fer saber, el primer moment va ser de silenci i de sorpresa; després vaig reaccionar i em va agradar la idea, sobretot quan em va comentar que fa 54 anys que no es publica cap llibre sobre el testimoni del monjo.

El P. Josep Maria no sols va dur a terme la seva vocació de monjo i sacerdot, sinó que va tenir una especial estima per la seva família...

Sí, certament! Per a ell la família era molt important —és l'herència que tenim dels pares!—, ja que ens vàrem quedar sense pare de ben petits i a la mare li agradava trobar-nos junts a taula. En Josep Maria, sempre que les seves obligacions li ho permetien, venia a les celebracions familiars.

Com el definiria i quin és el millor record que té d'ell?

Era bo i molt humà; un gran cristià, humil, senzill, responsable, bon comunicador, treballador nat, i un bon amic, apassionat de la música i la fotografia. Era un gran conseller i mai tenia un no per a ningú, sempre estava disposat a ajudar tothom. El record que em queda és el que tenia tots els dies en entrar a la seva habitació de la clínica: el seu somriure i la seva mirada, el petó i l'abraçada de cada dia al matí. Es posava molt content de tornar-nos a veure i tenia paraules encoratjadores per a tothom. Ara aquest llibre segur que farà que molts el coneguin una mica millor.

Òscar Bardaji i Martí

AGENDA

ACTES I CONFERÈNCIES

Lliga espiritual de la Mare de Déu de Montserrat. Organitza una missa en sufragi de totes les persones que varen lluitar i morir per Catalunya, presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, a la basílica de Santa Maria del Mar, el dia 11 de setembre (10 h). Tothom hi és convidat.

Acte en memòria del P. Josep Maria Cardona, monjo de Montserrat. Tindrà lloc dissabte, 10 de setembre (17 h), a la Sala de la Façana del Monestir de Montserrat, en el primer aniversari del seu traspàs. Hi intervindran Bernat Vivancos, director musical de l'Escolania de Montserrat, la Dra. Cori Casanova, el bisbe auxiliar de Barcelona, Sebastià Taltavull, el P. Abat de Montserrat, Josep M. Soler, i el P. Bernabé Dalmau, autor del llibre *Josep M. Cardona o l'amor sense mesura* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat), que es presentarà en el decurs de l'acte.

Musical Jesucristo Superstar. Organitzat per la parròquia de Corpus Christi (c/ Bailèn-Còrsega), dissabte 17 de setembre (21 h) i diumenge 18 (18 h). Reserva d'entrades: t. 625 247 162 i entrades@teatre-corporus.cat.

EXERCICIS I RECESSOS

Exercicis espirituals a la Casa Betànica (c/ Bonavista 37 - Cornellà de Llobregat), dirigits per Mn. Francesc Prieto, diumenge 18 de setembre. Informació: t. 933 751 102.

PELEGRINATGES

151 Pelegrinatge a Lourdes amb infants malalts. El proper 8 de setembre es tanca la inscripció d'aquest pelegrinatge organitzat per l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes, que tindrà lloc del 22 al 26 d'aquest mateix mes. Informació: Secretaria (c/ Consell de Cent 224), t. 934 874 009.

LA SAGRADA FAMÍLIA SEGONS GAUDÍ

Un temple per a un país

Gaudí estava convençut que la Sagrada Família era «el temple de tot un poble...», el temple de la Catalunya actual. La raó de la importància de construir la basílica s'havia de buscar en el fet que la religió és allò de «més enlairat» que hi ha en la persona humana, i que, per tant, per a Gaudí, una gran església és «l'única cosa digna de representar el sentit d'un poble».

Ell s'identificava com a cristià i com a català. Construir la gran basílica de Barcelona era la seva manera de contribuir a la construcció d'un país, que «havia de ser quelcom» i «per al qual havíem de treballar» (testimoni de Cèsar Martinell). Diu Gaudí: «Jo treballa per Catalunya dintre el meu camp apropiat, alçant el temple, ja que el temple és el més digne de representar un poble» (testimoni de Joan Bergós).

El patriotisme de l'arquitecte de la Sagrada Família no era oportunista ni postís. Fill de Reus, l'ambient de la seva joventut era més aviat republicà i estava empeltat d'anticlericalisme. Després, però, la redescoberta del cristianisme anà aparellada amb la descoberta de la seva identitat catalana, que ell va plantejar segons les idees del seu amic i conseller, el futur bisbe de Vic Josep Torras i Bages, el teòric més brillant del catalanisme moderat de l'època. Políticament, Gaudí era proper a Prat de la Riba, el primer president de la Mancomunitat, i a Francesc Cambó, el líder de la Lliga Regionalista.

Gaudí visqué de prop i de dintre la Renaixença. Pertanyia a la generació que, de la mà del gran Verdaguier, havia redescobert Catalunya amb les seves arrels cristianes, i per això considerava el cristianisme com el primer senyal distintiu de la identitat catalana. Reconeix que els catalans tenen unes qualitats que a vegades es tornen defectes. I en dona dos exemples: «Com a gent d'equilibri ens acomodem a totes les situacions, però fins i tot a les de violència; el nostre afany és fer riquesa i això ens porta a l'avarícia. El tercer pecat dels catalans seria, segons Gaudí, l'enveja, la qual comporta la desunió. Diu: «Catalunya té l'escardot de l'enveja. Això no la deixa surar».

Un signe més de la catalanitat de l'arquitecte és l'impacte de Montserrat que s'aprecia en les evocacions que en fa a les carenes de muntanyes i en el *cavall bernat* que hi ha a la façana del Naixement i en els grans tubs que proposa per al pòrtic de la façana de la Glòria.

Armand Puig i Tàrrach

La Sagrada Família segons Gaudí, Edicions Pòrtic (Grup 62)

BREUS

Pastoral de la Salut. Dissabte 16 de juliol es va inaugurar un centre per a gent gran, amb capacitat per a 53 persones, a l'Església de Sta. Eulàlia de Vilapicina. Presidí una eucaristia el rector de la parròquia, Mn. Miquel Bada, que ha impulsat aquest nou projecte, i també hi assistiren la delegada de Pastoral de la Salut, M. José Martínez Lapeña, i Mercè Juan, col·laboradora de la Delegació.

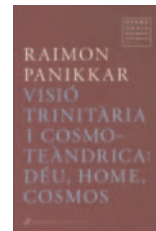
Romeira del Rocío del Baix Llobregat. El diumenge 3 de juliol, al parc de Can Mercader de Cornellà, es va celebrar la *Romeira del Rocío*, organitzada per la Germandat de Nuestra Señora del Rocío de Cornellà. El cardenal arquebisbe de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach, va presidir la celebració de l'eucaristia en la qual varen celebrar Mn. Gregori Manso, delegat de

Germandats i Confraries de l'Arquebisbat de Barcelona i consiliari de la germandat organitzadora de la trobada, Mn. Antoni Casas, arxiprest de Cornellà, i Mn. Alfred Sabaté, secretari particular del cardenal. A l'homília, el senyor cardenal va invitar els confreres a fer realitat en la seva vida les paraules de la Verge Maria a les noces de Cannà: «Feu el que el meu fill us digui». També els invità a formar-se cada vegada més en la fe cristiana i a conèixer més i més Jesucrist. En la foto, el Sr. Cardenal amb el president i el germà major de la Confraria.

LLIBRES

Les obres completes de Raimon Panikkar. L'Editorial Fragmenta, que dirigeix Ignasi Moreta, ha iniciat la publicació de les obres completes de Raimon Panikkar (Barcelona 1918 - Tàrradellas 2010), una empresa que, quan estigui acabada, tindrà 12 volums. Publiquem la portada del volum vuitè, titulat *Visió trinitària i cosmoteàndrica: Déu, home, cosmos*, Barcelona 2011, 396 pàgines.

Freud fins a Déu, de Marie Balmay. En aquest breu llibre —de 82 pàgines— la psicoanalista Marie Balmay proposa un itinerari que enllaça la psicoanàlisi amb els textos sagrats. El llibre és una invitació a deixar espai a la dimensió espiritual de l'ésser humà. El petit volum inclou el text de la conferència «Religions per a servir-les o perquè ens serveixin», que defensa que les religions han d'estar al servei de les persones. Hi ha també, a la mateixa editorial (Fragmenta), la traducció castellana titulada *Freud hasta Dios*.

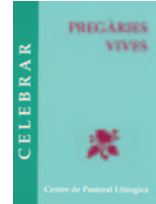

Col·lecció «Celebrar». Aquesta col·lecció del CPL ofereix materials pràctics per a la celebració, per a la pregària i per a la vida cristiana. Darrers opuscles publicats:

—**Monicions a la lectura contínua. Fèries del temps de durant l'any** (n. 86, 50 pàgines). Una introducció breu a cada un dels llibres bíblics que es llegeixen en el temps de durant l'any, per ajudar l'assemblea a situar-se millor.

—**Pregàries vives** (n. 87, 58 pàgines). Preparat per Manolo Juárez, un home jove, pare de família, professor d'institut, animador del MIJAC, que ens ofereix un conjunt de pregàries fresques, properes, vives... que poden ajudar a pregar moltes persones.

PALABRA Y VIDA

Poner nombres cristianos

El verano, desde el calendario cristiano, está caracterizado por dos fiestas de la Santísima Virgen: la de su Asunción al cielo, el 15 de agosto, y la de su Natividad, el 8 de septiembre. El día 15 de agosto celebran su onomástica la mayor parte de las mujeres que llevan el nombre de María.

Y el 8 de septiembre lo celebran muchas otras cuyos nombres hacen referencia al título de nuestros santuarios marianos. Me informan de que el nombre de María, en sus numerosas variantes —sin olvidar el tan barcelonés de Mercè o Mercedes— afortunadamente es el que se impone, o se vuelve a imponer, a muchas niñas en el momento de recibir el bautismo.

Benedicto XVI, que a comienzos de este año, el pasado 9 de enero, en la fiesta del Bautismo del Señor, administró en la Capilla Sixtina el bautismo a veintidós recién nacidos, ocho niñas y trece niños, hijos de empleados del Vaticano, en la celebración litúrgica hizo sólo una discreta alusión a la conveniencia de imponer a los niños y niñas nombres cristianos en las palabras pronunciadas aquel mismo día a la hora del ángelus: «No es casualidad que todo bautizado adquiera el carácter de hijo a partir del nombre cristiano, signo

inconfundible de que el Espíritu Santo hace nacer de nuevo al hombre del seno de la Iglesia.»

Esta frase puede parecer una sabia reflexión en boca del Papa teólogo, pero los vaticanistas italianos la destacaron mucho y la interpretaron como una clara voluntad del Pontífice de defender el uso del santoral cristiano en el momento de imponer nombres a los niños y niñas, y de criticar ciertas veleidades a la hora de la elección del nombre.

El Papa, como es lógico, centró sus palabras en el sacramento del bautismo, la puerta de todos los demás sacramentos. «Queridos amigos —dijo—, el bautismo es el inicio de la vida espiritual, que encuentra su plenitud por medio de la Iglesia. En la hora propicia del sacramento, mientras la comunidad eclesial reza y encomienda a Dios un nuevo hijo, los padres y los padrinos se comprometen a acoger al recién bautizado sosteniéndolo en la formación y en la educación cristiana. Es una gran responsabilidad que deriva de un gran don.»

El Papa, en la homília de la missa en la que administró el bautismo, insistió también en que la Iglesia, que acoge a los bautizados entre sus hijos, debe hacerse cargo, conjuntamente con los padres y padrinos, de

acompañarlos en el camino de crecimiento en la fe. Y añadió que la colaboración entre la comunidad cristiana y la familia es más necesaria que nunca en el contexto social actual, «en el que la institución familiar se ve amenazada por diferentes factores y debe afrontar no pocas dificultades en su misión de educar en la fe».

Entre estas dificultades mencionó la «pérdida de referencias culturales estables», con lo que insinuaba el contexto en el que haría su petición de imponer nombres cristianos a los niños cuando reciben el bautismo.

El Código de derecho canónico, sabiamente, recomienda que «los padres, los padrinos y el párroco han de procurar que no sea impuesto (al bautizado) un nombre ajeno al sentido cristiano». Y el *Catecismo de la Iglesia Católica* hace una afirmación que creo que pueden compartir cristianos y no cristianos: «Dios llama a cada uno por su nombre. El nombre de toda persona es sagrado. El nombre es la imagen de la persona. Y reclama respeto como signo de la dignidad de quien lo lleva.»

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona